

Utenriksdepartementet

St. prp. nr. 88

(1973-74)

**OM SAMTYKKE TIL RATIFIKASJON AV OVERENSKOMST MELLOM NORGE OG
FORBUNDSREPubLIKKEN TYSKLAND AV 16. JANUAR 1974 OM OVERFØRING AV
PETROLEUM GJENNOM EN RØRLEDNING FRA EKOFISK-FELTET OG TILSTØTENDE
OMRÅDER TIL FORBUNDSREPubLIKKEN TYSKLAND**

*Tilråkning fra Utenriksdepartementet av 8. mars 1974
godkjent ved kongelig resolusjon samme dag.*

(Foredratt av utenriksminister K n u t F r y d e n l u n d .)

Sammendrag.

Denne proposisjon gjelder ratifikasjon av en overenskomst med Forbundsrepublikken Tyskland om overføring av petroleum (gass) gjennom en rørledning fra Ekofisk-feltet til Emden, legging av rørledningen og bygging av en terminal for ledningen. Forhandlinger om overenskomsten er ført på grunnlag av den prinsipielle enighet som ble oppnådd mellom partene i 1972.

Ifølge overenskomsten skal så vel rørledningsselskapet som terminalsselskapet være norsk og underlagt norsk beskatning. Petroleum som Norge beslutter å ta ut in natura til dekning av royalty eller til dekning av nasjonalt behov, samt våtgass til norsk petrokjemisk industri, skal uten hindringer kunne tilbakeføres til Norge. Overenskomsten regulerer videre spørsmål vedrørende jurisdiksjon, sikkerhetsmessige forholdsreg-ler og inspeksjon og løsning av tvister.

Overenskomsten trer i kraft den dag ratifikasjonsdokumentene utveksles og forblir i kraft inntil begge parter avtaler noe annet.

Ved kongelig resolusjon av 7. april 1972 ble det oppnevnt et utvalg til å forhandle med britiske myndigheter om sikkerhetsmessige, skatterettslige og folkerettslige spørsmål i forbindelse med en eventuell ilandføring av olje fra Ekofisk-feltet gjennom en rørledning til Storbritannia. Utvalgets formann var ekspedisjonssjef Jens E v e n s e n , Utenriksdepartementet.

Etter anmodning fra Industridepartementet førte utvalget tilsvarende forhandlinger også med Forbundsrepublikken Tyskland.

Det ble under forhandlingene i alt vesentlig oppnådd enighet om de vilkår som skulle gjelde ved en eventuell ilandføring av olje og gass i Storbritannia og Forbundsrepublikken Tyskland. Disse vilkår ble inntatt i omforente møteprotokoller (Minutes of Discussion) med Forbundsrepublikken Tyskland og Storbritannia, som ble parafert henholdsvis 8. og 15. desember 1972.

I møteprotokollene er det slått fast at dersom det blir besluttet å legge rørledninger fra Ekofisk-feltet til Storbritannia og Forbundsrepublikken Tyskland, skal det inngås formelle avtaler mellom Norge og hvert av de to land på grunnlag av prinsippene i møteprotokollene.

Ved kongelig resolusjon av 2. mars 1973 ble det oppnevnt en delegasjon til å føre forhandlinger om inngåelse av slike formelle avtaler med de to land på grunnlag av prinsippene i møteprotokollene, og om nødvendig også innlede forhandlinger med Danmark om spørsmål som eventuelt måtte reise seg dersom en gassledning til Forbundsrepublikken Tyskland skulle bli lagt over en del av den danske kontinentalsokkel.

Delegasjonen hadde ved oppnevningen følgende sammensetning:

Underdirektør Kjell E l i a s s e n,
Utenriksdepartementet, formann.
Professor Carl August F l e i s c h e r,
Utenriksdepartementet.
Underdirektør Nils G u l n e s,
Industridepartementet.
Underdirektør Håkon H e u m,
Handelsdepartementet.
Byråsjef Karl-E. M a n s h a u s,
Industridepartementet.
Byråsjef John V i n n e m,
Finansdepartementet.
Konsulent Hans P. A a s,
Industridepartementet, delegasjonens sekretær.

Utenriksdepartementet oppnevnte 15. nov. 1973 petroleumsingeniør Dag M e i e r - H a n s e n, Statens Oljedirektorat, som medlem av delegasjonen.

Forhandlingene med Storbritannia førte til en overenskomst som ble undertegnet 22. mai 1973, jfr. St.prp. nr. 110 for 1972-73. Overenskomsten trådte i kraft samme dag.

Etter forhandlinger med en tysk delegasjon, ledet av ministerialdirigent dr. Obernolte i det tyske økonomiministerium, er en kommet til enighet om en overenskomst som ble undertegnet i Bonn 16. januar 1974. Overenskomsten skal ratifiseres og trer i kraft den dag ratifikasjons-dokumentene utveksles.

Overenskomstens norske og tyske tekst er trykt som vedlegg til denne proposisjon.

Med danske myndigheter er det innledet kontakt med sikte på en avklaring av spørsmål i forbindelse med at rørledningen til Forbundsrepublikken tenkes lagt over en del av den danske kontinentalsokkel.

Hovedinnholdet i den norsk-tyske overenskomst er følgende:

Forbundsrepublikken Tyskland skal ikke motsette seg at et norsk rørledningsselskap legger og driver en rørledning fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder til Forbundsrepublikken.

Selskapet kan være eiet helt eller delvis av den norske stat eller av et norsk statseid selskap.

Den norske regjering skal tildele rørledningsselskapet tillatelse for legging og drift av hele rørledningen, som ifølge definisjonen også omfatter kontrollinstallasjoner, kompres-orstasjoner, telekommunikasjoner og andre innretninger opp til og inkludert første

måleinstrumenter på land. Den tyske regjering skal tildele de ytterligere tillatelser som er nødvendige i henhold til tysk lovgivning.

Rørledningsselskapet skal være underlagt norsk rett og jurisdiksjon. Dette gjelder også rørledningen og hendelser som står i forbindelse med den. Dette skal imidlertid ikke utelukke tyske domstolars jurisdiksjon og anvendelse av tysk rett vedrørende den tyske kontinentalsokkel eller tysk land- og sjøterritorium.

Rørledningsselskapets hovedformål skal være overføring av petroleum fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder, som er definert som den norske kontinentalsokkel syd for 57°20' nordlig bredde og vest for 4°20' østlig lengde.

I den utstrekning rørledningens kapasitet tillater det, kan den norske regjering pålegge rørledningsselskapet å overføre petroleum som blir mottatt gjennom tilførselsledninger fra andre felter på den norske kontinentalsokkel eller fra felter på nabostaters kontinentalsokler.

Den norske regjering kan gjøre ethvert prosjekt vedrørende tilknytning av tilførselsledninger til rørledningen avhengig av sin godkjennelse.

Overføring av petroleum skal foregå til rimelige forretningsmessige tariffer. Tariffene skal godkjennes eller fastsettes av den norske regjering etter konsultasjoner med Forbundsrepublikkens regjering.

Rørledningstrasèen skal godkjennes av de to lands kompetente myndigheter.

Alle rørledninger, herunder tilførselsledninger, skal i størst mulig utstrekning være underlagt ensartede sikkerhetsstandarder. Den endelige sikkerhetsmessige godkjenning av rørledningene skal gis av den norske regjering, etter konsultasjoner med Forbundsrepublikkens regjering.

I den utstrekning det er nødvendig for overvåking av sikkerhetsbestemmelsene for konstruksjon, legging og drift av rørledningen, skal begge staters kontrollmyndigheter ha rett til å inspisere rørledningsinstallasjonene.

Hovedinnholdet i tillatelsene, herunder tillatelsenes varighet, skal avtales mellom de to regjeringer. Den regjering som har gitt en tillatelse, skal ikke endre den eller overføre den til ny rettighetshaver uten forutgående drøftelser med den annen regjering.

Hvis rørledningsselskapets hovedtillatelse utløper eller tilbakekalles, kan den norske regjering, etter konsultasjoner med Forbundsrepublikkens regjering, kreve at eiendomsretten til rørledningen skal tilfalle den norske stat.

Hvis en av regjeringene mener at fortsatt drift av rørledningen ikke er mulig av tekniske, økonomiske eller andre grunner, skal den rådføre seg med den annen regjering. Med forbehold av disse bestemmelser kan den norske regjering påby rørledningsselskapet å fjerne rørledningen innen en bestemt tidsfrist.

Ansvar for forurensningskade, herunder kostnader ved forebyggende og skadebøtende tiltak, skal reguleres i henhold til bestemmelsene i artikkel 4 i overenskomsten. De tillatelser som

blir gitt, skal inneholde vilkår vedrørende rettighetshavernes ansvar og deres forpliktelse til å forsikre mot eller stille sikkerhet eller garanti for mulig forurensningskade.

Rørledningsterminalen skal bygges og drives av et terminalselskap som skal være et norsk rettssubjekt.

De kompetente tyske myndigheter skal tildele terminalselskapet tillatelse for bygging og drift av terminalen. Hovedinnholdet i tillatelsen skal avtales mellom de to regjeringer. Den norske regjering kan regulere eiendomsretten til aksjene i terminalselskapet etter konsultasjon med den tyske regjering.

Terminaltjenester skal ytes til rimelige forretningsmessige tariffer. Disse skal godkjennes eller fastsettes av den norske regjering etter konsultasjoner med Forbundsrepublikkens regjering.

Rørledningsselskapet og terminalselskapet skal beskattes i Norge for så vidt angår inntekts- og formuesskatt.

Petroleum til dekning av royalty som den norske regjering har besluttet å ta ut in natura og petroleum som den norske regjering har krevet til dekning av nasjonalt behov i samsvar med §§ 34 og 35 i den kgl. resolusjon av 8. desember 1972, samt våtgass til norsk petrokjemisk industri, skal uten hindringer kunne tilbakeføres til Norge.

Til de enkelte artikler skal bemerkes:

Artikkel 1 slår fast at Forbundsrepublikken Tyskland ikke skal motsette seg at et norsk rørledningsselskap legger og driver en rørledning fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder til Forbundsrepublikken.

"Ekofisk-feltet og tilstøtende områder" omfatter ifølge definisjonen i artikkel 23, punkt 1, den norske kontinentalsokkel syd for 57°20' nordlig bredde og vest for 4°20' østlig lengde. Denne definisjonen avviker noe fra definisjonen i overenskomsten med Storbritannia, hvor den østlige begrensning er 4° østlig lengde. Avviket er gjort for å få med to blokker med tysk deltakelse. Innenfor Ekofisk-området ligger blant annet feltene Ekofisk, Vest-Ekofisk, Cod, Tor, Eldfisk, Edda og Albuskjell.

Rørledningen omfatter ifølge definisjonen i artikkel 23, punkt 4, strekningen fra rørledningens nedstrømsflens ved startkompressoren for gass på Ekofisk-senteret til Forbundsrepublikken, opp til og inkludert første måleinstrumenter.

Artikkel 2 omhandler tildeling av nødvendige tillatelser for rørledningsselskapet.

Artikkel 3 bestemmer at rørledningsselskapet skal være norsk. Dette selskap skal eie og drive rørledningen. Imidlertid er det tatt med en bestemmelse om at driften av rørledningen skal kunne forestås av et separat operatørselskap. Også et slikt operatørselskap skal være norsk.

Artikkel 4 inneholder bestemmelser om jurisdiksjon.

Artikkel 5 slår fast at rørledningsselskapets formål skal være overføring av petroleum fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder og regulerer for øvrig overføring av petroleum fra andre områder.

Den norske regjering kan gjøre ethvert prosjekt vedrørende tilknytning av tilførselsledninger til hovedrørledningen avhengig av sin godkjenning.

Ifølge **artikkel 6** skal overføring av petroleum foregå til rimelige forretningsmessige tariffer.

Artikkel 7 bestemmer at rørledningstraséen skal godkjennes av de to lands kompetente myndigheter.

Tyske myndigheter skal i den grad det er teknisk mulig søke etter og fjerne miner og andre sprengladninger langs traséen på den tyske kontinentalsokkel og i tysk sjøterritorium.

Artikkel 8 slår fast at alle rørledninger, herunder tilførselsledninger, i størst mulig utstrekning skal være underlagt ensartede sikkerhetsstandarder. Artikkelen pålegger regjeringene å rådføre seg med hverandre med sikte på en harmonisering av sine relevante sikkerhetskrav.

Den endelige sikkerhetsmessige godkjenning av rørledningen skal gis av den norske regjering etter konsultasjoner med den tyske regjering.

Artikkel 9 gir begge staters kontrollmyndigheter rett til å inspisere rørledningsinstallasjonene i den utstrekning dette er nødvendig for overvåking av sikkerhetsbestemmelsene.

Artikkel 10 bestemmer at hovedinnholdet i tillatelsene skal avtales mellom de to regjeringer, og foreskriver at regjeringene skal rådføre seg med hverandre når det gjelder endring eller tilbakekall av tillatelser.

Artikkel 11 gir den norske regjering rett til å kreve eiendomsretten til rørledningen hvis hovedtillatelsen utløper eller tilbakekalles, og regulerer for øvrig spørsmålet om eventuell fjerning av rørledningen når den ikke lenger skal benyttes.

Artikkel 12 slår fast at ansvar for forurensningsskader skal reguleres i henhold til bestemmelsene i artikkel 4.

Når man har tatt inn en uttrykkelig bestemmelse om forurensningsskader, skyldes dette den særlige vekt man legger på dette aspekt.

Artikkel 13 slår fast at rørledningsterminalen skal eies og drives av et terminalselskap som skal være et eget norsk rettssubjekt.

Tyske myndigheter skal tildele terminalselskapet tillatelse for bygging og drift av terminalen. Hovedinnholdet i tillatelsen skal avtales med den norske regjering.

Den norske regjering kan regulere eiendomsretten til aksjene i terminalselskapet.

"Rørledningsterminal" er i artikkel 23, punkt 9, definert som alle anlegg på ilandføringsstedet for mottaking, stabilisering, lagring og transport av petroleum etter første måleinstrumenter opp til og inklusive siste måleinstrumenter før overlevering til petroleumskjøper.

Terminalen skal også omfatte anlegg for fraskilling av våtgass dersom dette skjer med det formål å returnere våtgassen til Norge, eller under forutsetning av at viderebehandling av den skal finne sted i Tyskland etter den norske regjeringens beslutning eller samtykke.

Den norsk-tyske møteprotokoll av 8. desember 1972 behandler ikke rørledning og terminalanlegg hver for seg, noe som i første rekke skyldes at så vel rørledningen som terminalen skal være underlagt norsk beskatning. Ettersom det i enkelte andre henseender gjelder forskjellige regler for rørledningen og terminalen (jurisdiksjon, sikkerhetsbestemmelser), har en likevel funnet det hensiktsmessig å følge samme systematikk som i den norsk-britiske avtale av 22. mai 1973 med oppdeling i rørledning og terminal.

Artikkel 14 slår fast at terminaltjenester skal ytes til rimelige forretningsmessige tariffer. Tariffene skal godkjennes eller fastsettes av den norske regjering etter konsultasjoner med den tyske regjering.

Artikkel 15 regulerer skattleggingen av rørledningsselskapet og terminalselskapet. Både rørledningsselskapet og terminalselskapet skal hva angår inntekt og formue skattlegges i Norge. Dette fremkommer ved at den alminnelige skatteavtale mellom de to land gis anvendelse på selskapenes virksomhet, samtidig som det er uttrykkelig slått fast at rørledningen og terminalen ikke skal anses som faste driftsteder i Tyskland i skatteavtalens forstand. Tilsvarende bestemmelser gjelder også for de operatørselskaper som eventuelt blir utpekt til å forestå drift av rørledningen og terminalen.

Artikkelens punkt (3) inneholder en bestemmelse om at Forbundsrepublikkens regjering vil påse at byggingen av rørledningen og terminalen ikke blir berørt av restriksjoner med hensyn til kapitalbevegelser.

Bakgrunnen for denne bestemmelse er visse tyske lovregler om plikt for innenlandsk låntaker til å deponere i den tyske nasjonalbank et beløp som tilsvarer en viss andel av lån som opptas i utlandet. Disse deponeringsregler er nå opphevet, men bestemmelsen sikrer rørlednings- og terminalselskapet mot ugunstige virkninger av tilsvarende restriksjoner.

For å sikre at den ordning som er oppnådd når det gjelder skattleggingen av selskapene ikke skal forrykkes ved senere endringer av skatteavtalen, er det i artikkelens punkt (4) tatt inn en bestemmelse om at de beskatningsregler som følger av bestemmelsene i artikkel 15, skal anvendes selv om skatteavtalen blir endret eller ikke lenger er i kraft.

Artiklene 16-18 vedrører tilbaketransport til Norge av petroleum, herunder våtgass, utvunnet på den norske kontinentalsokkel.

Ved utøvelse av sin rett til å kreve tilbaketransportert petroleum til Norge i henhold til §§ 34 og 35 i den kongelige resolusjon av 8. desember 1972, skal den norske regjering, i den utstrekning det er mulig, rådføre seg med regjeringen i Forbundsrepublikken og i rimelig utstrekning ta Forbundsrepublikkens interesser i betraktning. En tilsvarende bestemmelse finnes ikke i den norsk-britiske overenskomst om en rørledning til Storbritannia. Når den er tatt med i overenskomst-ten med Tyskland, skyldes dette at en begrensning eller et avbrudd av leveranser av g a s s vil medføre større vanskeligheter for den annen part enn begrensninger eller avbrudd i leveranser av olje.

Artikkel 19 gir nærmere regler om gjennomføringen av tilbaketransport av petroleum som kreves etter § 34 i den kgl. resolusjon av 8. desember 1972.

Ifølge **artikkel 20** skal begge staters borgere og selskaper på like vilkår ha anledning til å utføre tjenester i forbindelse med forsyninger, transport og inspeksjon av rørledningen.

Artikkel 21 bestemmer at det skal opprettes en kommisjon som skal overvåke gjennomføringen av overenskomsten. Kommisjonen skal også drøfte skattespørsmål som måtte oppstå.

Artikkel 22 fastsetter at tvister som det ikke har vært mulig å løse i kommisjonen eller gjennom diplomatiske kanaler, skal forelegges for en voldgiftsdomstol, og fastlegger fremgangsmåten for oppnevningen av voldgiftsdommerne.

Voldgiftsdomstolens avgjørelse skal fattes med stemmeflertall, og skal være bindende for partene.

Artikkel 23 inneholder en rekke definisjoner.

Artikkel 24 vedrører overenskomstens anvendelse for "Land Berlin".

Artikkel 25 bestemmer at overenskomsten skal ratifiseres og tre i kraft den dag ratifikasjonsdokumentene utveksles. Overenskomsten skal ratifiseres og tre i kraft den dag ratifikasjonsdokumentene utveksles. Overenskomsten skal forbli ikraft inntil begge parter avtaler noe annet. Overenskomsten kan således ikke oppsies ensidig av én av partene, hvilket anses naturlig i en overenskomst av denne art.

Den foreliggende overenskomst bygger på prinsippene i møteprotokollen av 8. desember 1972, men fastlegger disse i en noe mer detaljert og presis form. Overenskomsten inneholder dessuten enkelte bestemmelser som utfyller eller supplerer møteprotokollen; det gjelder f. eks. de nærmere bestemmelser om opprettelse av en kommisjon, om voldgift og om overenskomstens gyldighetstid.

Overenskomsten har vært forelagt Finansdepartementet og Industridepartementet, som har anbefalt at den ratifiseres.

Utenriksdepartementet er av samme mening.

Utenriksdepartementet
t i l r å r:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt utkast til proposisjon til Stortinget om samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Forbundsrepublikken Tyskland om overføring av petroleum gjennom en rørledning fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder til Forbundsrepublikken Tyskland, undertegnet i Bonn 16. januar 1974.

Vi OLAV, Norges Konge,
g j ø r v i t t e r l i g:

Stortinget blir innbudt til å gjøre vedtak om samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Forbundsrepublikken Tyskland om overføring av petroleum gjennom en rørledning fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder til Forbundsrepublikken Tyskland, undertegnet i Bonn 16. januar 1974.

Tilråding fra Utenriksdepartementet ligger ved i avtrykk.

Gitt på Oslo slott 8. mars 1974.
Under Vår hånd og rikets segl

OLAV
(L.S.)

Trygve Bratteli

Finn Midtskaug

Vedlegg

**OVERENSKOMST MELLOM KONGERIKET NORGE OG FORBUNDSREPubLIKKEN TYSKLAND
OM OVERFØRING AV PETROLEUM GJENNOM EN RØRLEDNING FRA EKOFISK-FELTET OG
TILSTØTENDE OMRÅDER TIL FORBUNDSREPubLIKKEN TYSKLAND**

Kongeriket Norge og Forbundsrepublikken Tyskland;
Som ønsker å regulere visse spørsmål som vil oppstå i tilfelle petroleum utvunnet fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder blir overført til Forbundsrepublikken Tyskland gjennom en rørledning som er bygget for dette formål, og også visse beslektede spørsmål så som overføring i samme rørledning av petroleum fra andre områder;

Er blitt enige om følgende:

Artikkel 1

Forbundsrepublikken Tyskland skal ikke motsette seg at et rørledningsselskap som nevnt i Artikkel 3, legger og driver en rørledning fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder til Forbundsrepublikken Tyskland.

Artikkel 2

(1)

Den norske Regjering skal tildele rørledningsselskapet en eller flere tillatelser for legging og drift av rørledningen i hele dens lengde og kan beregne normale avgifter for dette. De kompetente myndigheter i Forbundsrepublikken Tyskland skal tildele rørledningsselskapet de ytterligere tillatelser som er nødvendige i henhold til tysk lov og kan beregne normale avgifter for dette.

(2)

Disse bestemmelser skal ikke ha noen innvirkning på vedkommende stats suverenitet eller suverene rettigheter over sitt land- og sjøterritorium og sin kontinentalsokkel.

Artikkel 3

(1)

Rørledningen skal eies og drives av et rørledningsselskap som skal være et norsk rettssubjekt, stiftet i henhold til norsk lov. Rørledningsselskapet skal ha sitt hovedsete i Norge og skal i skattemessig henseende være hjemmehørende i Norge.

Rørledningsselskapet kan utpeke et annet selskap til å være operatør for rørledningen. Ovenstående bestemmelser skal i så tilfelle gis tilsvarende anvendelse.

(2)

Rørledningsselskapet kan drive med sikte på regnskapsmessig balanse eller fortjeneste, og kan være eiet helt eller delvis av den norske stat eller av et norsk statseiet selskap.

Artikkel 4

(1)

Rørledningsselskapet skal være underlagt norsk rett og jurisdiksjon for så vidt angår sivile saker og straffesaker, verneting og tvangsfullbyrdelse. Dette skal også gjelde rørledningen og hendelser som står i forbindelse med denne, forutsatt imidlertid at dette ikke skal utelukke tyske domstolars jurisdiksjon og anvendelse av tysk rett vedrørende Forbundsrepublikken Tysklands kontinentalsokkel, sjøterritorium og landterritorium.

(2)

Disse bestemmelser skal ikke ha noen innvirkning på ved- kommende stats suverenitet eller suverene rettigheter.

Artikkel 5

(1)

Rørledningsselskapets hovedformål skal være overføring av petroleum utvunnet fra Ekofiskfeltet og tilstøtende områder.

(2)

I den utstrekning rørledningens kapasitet tillater det kan den norske Regjering i samsvar med "common carrier" - prinsippet pålegge rørledningsselskapet å overføre petroleum som blir mottatt gjennom tilførselsledninger fra andre felter på den norske kontinentalsokkel eller fra felter på nabostaters kontinentalsokler. I siste tilfelle skal det holdes konsultasjoner mellom Regjeringene i Norge og Forbundsrepublikken Tyskland.

(3)

Den norske Regjering kan gjøre ethvert prosjekt vedrørende tilknytning av tilførselsledninger til rørledningen avhengig av sin godkjenning.

Artikkel 6

Overføring av petroleum skal foregå til rimelige forretningsmessige tariffer. Tariffene skal godkjennes eller fastsettes av den norske Regjering etter konsultasjoner med Forbundsrepublikken Tysklands Regjering.

Artikkel 7

(1)

Rørledningstraséen skal godkjennes av de to kontraherende parters kompetente myndigheter.

(2)

Forbundsrepublikken Tysklands Regjering er rede til, i den utstrekning det tilgjengelige utstyr gjør det teknisk mulig og andre omstendigheter tillater det, å søke etter miner eller andre sprengladninger på havbunnen, eller fremstikkende fra denne, langs rørledningstraséen på Forbundsrepublikken Tysklands kontinentalsokkel og sjøterritorium, og å fjerne dem.

Artikkel 8

(1)

Alle rørledninger, herunder tilførselsledninger, skal i størst mulig utstrekning være underlagt ensartede sikkerhetsstandarder. De to Regjeringer skal rådføre seg med hverandre med sikte på å harmonisere sine relevante sikkerhetskrav så snart som mulig.

(2)

Den endelige sikkerhetsmessige godkjenning av rørledningen skal gis av den norske Regjering etter konsultasjoner med Forbundsrepublikken Tysklands Regjering på grunnlag av gjeldende norsk og tysk lov og denne Overenskomst.

Artikkel 9

(1)

I den utstrekning det er nødvendig for overvåking av sikkerhetsbestemmelsene for konstruksjon, legging og drift av rørledningen skal begge kontraherende parter kompetente kontrollmyndigheter ha rett til å inspisere rørledningsinstallasjonene, herunder også de som ligger på den annen stats kontinentalsokkel eller territorium, og til å innhente opplysninger for dette formål.

(2)

Detaljene ved fremgangsmåten skal avtales mellom de to kontraherende parter kompetente kontrollmyndigheter.

Artikkel 10

(1)

Hovedinnholdet i tillatelsene, herunder tillatelsenes varighet, skal avtales mellom de to Regjeringer på grunnlag av gjeldende rettsregler og denne Overenskomst.

(2)

En kopi av de tillatelser som tildeles av den ene Regjering skal gjøres tilgjengelig for den annen Regjering.

(3)

Vedkommende Regjering skal ikke endre tildelte tillatelser eller overføre dem til ny rettighetshaver uten på forhånd å ha rådført seg med den annen Regjering.

(4)

I tilfelle av alvorlige eller gjentatte overtredelser av vilkårene i en tillatelse kan vedkommende Regjering tilbakekalle tillatelsen, men ikke uten på forhånd å ha rådført seg med den annen Regjering.

Artikkel 11

(1)

Hvis hovedtillatelsen utløper eller tilbakekalles, kan den norske Regjering, etter konsultasjoner med Forbundsrepublikken Tysklands Regjering, kreve at eiendomsretten til rørledningen skal tilfalle den norske stat. I disse tilfeller kan den norske Regjering også påby at rørledningsselskapet tar de nødvendige skritt for å sikre den fremtidige drift av rørledningen.

(2)

Hvis en av Regjeringene mener at fortsatt drift av rørledningen ikke er mulig av tekniske, økonomiske eller andre grunner, skal den rådføre seg med den annen Regjering.

(3)

Med forbehold av de ovennevnte bestemmelser kan den norske Regjering påby rørledningsselskapet å fjerne rørledningen innen en bestemt tidsfrist.

Artikkel 12

Ansvar for forurensningsskade, herunder kostnader ved forebyggende og og skadebøtende tiltak, skal reguleres i henhold til bestemmelsene i Artikkel 4. Tillatelsene skal inneholde vilkår vedrørende rettighetshavernes ansvar og deres forpliktelse til å forsikre mot eller stille sikkerhet eller garanti for mulig forurensningsskade.

Artikkel 13

(1)

Rørledningsterminalen skal eies og drives av et terminalselskap som skal være et eget, norsk rettssubjekt, stiftet i henhold til norsk lov. Selskapet skal ha sitt hovedsete i Norge og skal i skattemessig henseende være hjemmehørende i Norge.

Terminalselskapet kan utpeke et annet selskap til å være operatør for terminalen. Ovenstående bestemmelser skal i så tilfelle gis tilsvarende anvendelse.

(2)

De kompetente myndigheter i Forbundsrepublikken Tyskland skal tildele de tillatelser for bygging og drift av rørledningsterminalen som er nødvendig i henhold til tysk lov.

Den norske Regjering kan regulere eiendomsretten til aksjene i terminalselskapet.

Artikkel 10 skal anvendes tilsvarende.

(3)

Rørledningsterminalens hovedformål skal være å behandle petroleum utvunnet fra Ekofisk-feltet og tilstøtende områder. For så vidt angår petroleum utvunnet fra andre felter gjelder Artikkel 5, pkt. 2.

Artikkel 14

Terminaltjenester skal ytes til rimelige forretningsmessige tariffer. Tariffene skal godkjennes eller fastsettes av den norske Regjering etter konsultasjoner med Forbundsrepublikken Tysklands Regjering.

Artikkel 15

(1)

Med hensyn til virksomhet og formue som omfattes av denne Overenskomst, gjelder bestemmelsene i Overenskomst av 18. november 1958 mellom Kongeriket Norge og Forbundsrepublikken Tyskland til unngåelse av dobbeltbeskatning og om gjensidig administrativ og rettslig bistand for så vidt angår skatter av inntekt og formue samt næringskatt (i denne Artikkel kalt "skatteavtalen").

(2)

Imidlertid skal ved anvendelse av skatteavtalen i forbindelse med slik virksomhet og formue følgende regler iakttas:

1. Ved utligning av inntekts- og formuesskatter som nevnt i skatteavtalen skal rørledningen og terminalen ikke anses som faste driftssteder i Forbundsrepublikken Tyskland i skatteavtalens forstand;
2. Faste forretningsinnretninger som et foretagende i en kontraherende stat har på den annen kontraherende stats kontinentalsokkel eller sjøterritorium for utøvelse av virksomhet i forbindelse med legging eller bygging av rørledningen, inklusive installasjoner på land når disse tjener som monteringssted eller hjelpeinnretning for slik legging eller bygging, skal ikke anses som faste driftssteder i skatteavtalens forstand;
3. Uselvstendig arbeid som er utført av en person bosatt i en kontraherende stat på den annen kontraherende stats kontinentalsokkel eller dens sjøterritorium eller på innretninger i land som nevnt i underpunkt 2 ovenfor og beliggende i den annen stat, skal etter skatteavtalen ikke regnes for å være utført i den annen kontraherende stat.

(3)

Forbundsrepublikken Tyskland vil påse at byggingen av rørledningen og rørledningsterminalen ikke blir berørt av restriksjoner med hensyn til kapitalbevegelser.

(4)

De beskatningsregler som følger av bestemmelsene i denne Artikkel, skal anvendes selv om skatteavtalen blir endret eller ikke lenger er i kraft.

Artikkel 16

Hvis den norske Regjering beslutter at royalty fra petroleum produsert på den norske kontinentalsokkel skal betales in natura, skal slik petroleum kunne tilbaketransporteres til Norge uten hindringer, eksportavgifter eller andre avgifter av noen art.

Artikkel 17

(1)

Bestemmelsene i Artiklene 16 og 18 skal anvendes tilsvarende dersom det, i den hensikt å etablere eller å forsyne en petrokjemisk industri i Norge, blir sluttet en avtale mellom den norske Regjering eller et norsk selskap eller selskaper utpekt av den norske Regjering og en rettighetshaver om transport til Norge med skip av våtgass som definert i Artikkel 23, punkt 3.

(2)

Det samme skal gjelde dersom våtgass blir viderebehandlet i Forbundsrepublikken Tyskland.

Artikkel 18

(1)

Den norske Regjering skal ha rett til, i samsvar med §§ 34 og 35 i den norske kongelige resolusjon av 8. desember 1972 eller tilsvarende lovgivning, å kreve at all eller deler av petroleum produsert på den norske kontinentalsokkel, skal transporteres til Norge. Denne rett kan utøves selv om det foreligger en force majeure-situasjon i Forbundsrepublikken Tyskland, herunder krigstilstand, nasjonal petroleumsmangel eller liknende krisesituasjon.

(2)

Forbundsrepublikken Tyskland skal ikke legge noen hindringer i veien for transport av slik petroleum til Norge.

(3)

De kvanta petroleum som den norske Regjering måtte bestemme skal transporteres til Norge i henhold til § 35 i den kongelige resolusjon av 8. desember 1972, eller tilsvarende lovgivning, skal ikke være gjenstand for noen begrensning.

(4)

De kvanta petroleum som den norske Regjering kan bestemme skal tilbaketransporteres til Norge i henhold til § 34 i den kongelige resolusjon av 8. desember 1972, eller tilsvarende lovgivning, skal være tilstrekkelig til dekning av nasjonalt behov, inklusive, men ikke begrenset til, leveranser til petrokjemisk industri, eksportaffinerier etc.

(5)

Den norske Regjering skal i den utstrekning det er mulig, rådføre seg med Regjeringen i Forbundsrepublikken Tyskland ved avgjørelsen av de spørsmål som er nevnt i denne Artikkel; den skal i rimelig utstrekning ta Forbundsrepublikken Tysklands interesser i betraktning.

Artikkel 19

Følgende bestemmelser skal gjelde for petroleum som den norske Regjering kan kreve å få transportert til Norge ifølge § 34 i den kongelige resolusjon av 8. desember 1972 eller tilsvarende lovgivning:

1.

For kvanta som overstiger 1/4 av det kvantum norsk petroleum som er ført gjennom rørledningen i det foregående kalenderår, skal den norske Regjering gi minst tre måneders varsel til Forbundsrepublikken Tysklands Regjering.

2.

For kvanta som overstiger $\frac{3}{4}$ av det samlede kvantum norsk petroleum som er ført gjennom rørledningen i det foregående kalenderår, skal den norske Regjering gi minst seks måneders varsel til Forbundsrepublikken Tysklands Regjering.

3.

I begge tilfelle skal underretningen indikere for hvilket tidsrom dette kravet gjøres gjeldende.

Artikkel 20

Begge kontraherende staters borgere og selskaper skal på like vilkår ha anledning til å utføre tjenester i forbindelse med forsyninger, transport og inspeksjon av rørledningen.

Slik virksomhet skal ikke underkastes urimelige restriksjoner.

Artikkel 21

(1)

En Kommisjon bestående av tre representanter for hver Regjering skal overvåke gjennomføringen av denne Overenskomst, herunder alle relevante skattespørsmål.

(2)

Kommisjonen skal møtes etter anmodning fra en av Regjeringene, men minst én gang i året.

Artikkel 22

(1)

Enhver tvist vedrørende tolkning eller anvendelse av denne Overenskomst som det ikke har vært mulig å løse i den i Artikkel 21 nevnte Kommisjon eller gjennom diplomatiske kanaler, skal etter anmodning fra en av Regjeringene forelegges for en voldgiftsdomstol bestående av tre medlemmer. Hver Regjering skal oppnevne ett medlem av domstolen. Det tredje medlem skal oppnevnes ved avtale mellom de to oppnevnte medlemmer. Dersom en av Regjeringene innen tre måneder etter voldgiftsanmodningen ikke har oppnevnt en voldgiftsdommer, eller dersom den tredje voldgiftsdommer ikke er blitt oppnevnt innen en måned etter oppnevningen av de første to voldgiftsdommere, kan hver av Regjeringene anmode Presidenten for den Internasjonale Domstol om å oppnevne en eller om nødvendig to voldgiftsdommere som er borgere av en tredje stat, som ikke har noen direkte eller indirekte interesse i tvisten. Domstolen fastsetter selv sine egne rettergangsregler.

(2)

Domstolens avgjørelser skal fattes med stemmeflertall.

(3)

Voldgiftsdomstolens avgjørelser skal være bindende for de kontraherende parter.

Artikkel 23

I denne Overenskomst:

1.

Betyr "Ekofisk-feltet og tilstøtende områder" den norske kontinentalsokkel syd for 57°20' nordlig bredde og vest for 4°20' østlig lengde.

2.

Betyr "petroleum" alle flytende og gassformige hydrokarboner, herunder våtgass.

3.

Betyr "våtgass" etan, propan, butan og pentan.

4.

Betyr "rørledning" den eller de rørledninger for overføring av petroleum som måtte bli bygget og drevet fra det område som er nevnt i denne artikkels punkt 1, sammen med tilknyttede kontrollinstallasjoner, kompressorstasjoner, telekommunikasjoner og andre innretninger, fra rørledningens nedstrømsflens ved startkompressoren for gass på Ekofisk-sentret til Forbundsrepublikken Tyskland opp til og inkludert første måleinstrumenter.

5.

Betyr "Ekofisk-sentret" lagringsanlegget på Ekofisk-feltet (Ekofisk One).

6.

Betyr "rørledningsselskap" ett eller flere selskap som nevnt i Artikkel 3.

7.

Betyr "tilførselsledninger" de rørledninger som måtte bli lagt fra felter utenfor det område som er nevnt i denne Artikkels punkt 1, til en forbindelse med rørledningen.

8.

Betyr "hovedtillatelse" den eller de tillatelser som er gitt av den norske Regjering i henhold til Artikkel 2, samt eventuelle senere tillatelser tildelt ved fornyelse av eller i stedet for den opprinnelige tillatelse.

9.

Betyr "rørledningsterminal" alle anlegg på ilandføringsstedet for mottagning, stabilisering, lagring og transport av petroleum etter første måleinstrumenter opp til og inklusive siste måleinstrumenter forbundet med slike anlegg før overlevering til petroleumskjøper.

Rørledningsterminalen skal også omfatte anlegg for fraskilling av bestanddelene av våtgass fra den transporterte naturgass, forutsatt at denne fraskilling skjer med det formål å returnere våtgassen til Norge, eller at den norske Regjering beslutter eller samtykker i at viderebehandling av den skal finne sted i Forbundsrepublikken Tyskland.

Rørledningsterminalen skal ikke i noe tilfelle omfatte anlegg for raffinering, annen påfølgende behandling eller markedsføring.

10.

Betyr "den norske kontinentalsokkel" og "Forbundsrepublikken Tysklands kontinentalsokkel" de deler av kontinentalsokkelen som tilhører henholdsvis Norge og Forbundsrepublikken Tyskland.

Artikkel 24

Denne Overenskomst skal gjelde også for "Land Berlin", forutsatt at ikke Forbundsrepublikken Tysklands Regjering innen tre måneder etter Overenskomstens ikrafttreden har avgitt erklæring til den norske Regjering om det motsatte.

Artikkel 25

(1)

Denne Overenskomst skal ratifiseres. Ratifikasjonsdokumentene skal utveksles i Oslo snarest mulig.

(2)

Denne Overenskomst trer i kraft den dag ratifikasjonsdokumentene utveksles. Den skal forbli i kraft inntil begge kontraherende parter avtaler noe annet.

Utferdiget i Bonn den 16. januar 1974 i to originaleksemplarer på norsk og tysk. Begge tekster har samme gyldighet.

For
Kongeriket Norge:

For
Forbundsrepublikken
Tyskland: